

PROTOCOL DE PREVENCIÓ I ACTUACIÓ CONTRA LES AGRESSIONS SEXISTES

Festiuet, 2019.

VERSIÓ 2. ESDEVENIMENTS DE GRAN FORMAT.

CEI Vilafranca del Penedès

1. INTRODUCCIÓ

Des de diverses entitats i col·lectius de la vila, hem creat aquest protocol per a la prevenció i actuació contra les agressions sexistes que se solen produir en contextos festius, com és el dels festivals com el Festiuet, per tal que es posi el nostre granet de sorra en l'assoliment d'espais lliures d'agressions i discriminacions, ja siguin masclistes, homòfobes, transfòbiques, bifòbiques, racistes, o que atemptin contra la integritat de qualsevol persona.

Les persones i col·lectius que ens hem adherit i hem realitzat aquest protocol considerem que la lluita antipatriarcal, ha d'estar present de forma transversal en les nostres vides, i per tant, també en l'àmbit festiu. És per això que a la nostra Festa Major no tolerarem cap actitud ni acció despectiva vers cap dona ni persona que visqui el gènere i sexualitat d'una manera no normativa (no binària i/o heteronormativa). NO tolerarem agressions ni físiques ni verbals, i animem a l'empoderament individual i col·lectiu per a totes les persones afectades que se sentin segures i amb confiança per tal d'actuar davant de qualsevol atac.

Aprofitem per disculpar-nos per avançat i mostrar-nos obertes a propostes relatives a un llenguatge inclusiu, si alguna persona no es sent inclosa o representada en la redacció d'aquest protocol.

Aquesta versió 2 està pensada per a esdeveniments de gran format i ha estat modificada per La Ruda i La Malva Acció Feminista per poder adaptar el protocol realitzat per CEI Vilafranca del Penedès per al Festiuet.

2. COM ENTENEM LES AGRESSIONS SEXISTES

Què són les agressions sexistes?

Entenem com a agressió sexista qualsevol agressió física o verbal, exercida sobre una persona per motius de gènere, orientació sexual o aspecte físic en relació als estàndards estètics. Alguns exemples de conducta són:

<i>VERBALMENT</i>	<i>FÍSICAMENT</i>
GREU	
Bromes, floretes (“piropos”), insults a la persona i/o col·lectiu	Fer fotos no autoritzades per la persona
Bromes amb contingut sexual i sobre l'aspecte físic	Envair l'espai, arraconar i intimidar
	Formes de contacte físic no desitjat
	Escopir, empentes, estirar (del braç, la roba)
	Mirades ofensives i persistents
	Gestos obscens
	Perseguir
MOLT GREU	
Dificultar l'entrada o accés a l'espai públic per raó de gènere o identitat sexual	Cops de puny, cops de peu
Amenaces d'agressió física	Retenir amb força
Xantatge i amenaça per a mantenir relacions sexuals	Exhibicionisme sexual

	Intents d'agressions sexuals
	Tocaments sexuals no desitjats

Qui exerceix l'agressió?

Qualsevol persona que es trobi en el context festiu. Es poden reproduir aquestes agressions entre persones conegudes i desconegudes, entre companys de militàncies, de col·lectius o d'entitats. Cal tenir en compte que vivim en una societat patriarcal, on l'home s'ha socialitzat com a individu privilegiat per sobre les dones i altres identitats de gènere.

PREMISSES

- L'alcohol i les drogues no són cap excusa.
- Convidar a una beguda ni a qualsevol altra cosa, no és sinònim d'anar al llit.
- Ser home no et dóna el poder de fer el que vulguis.
- Vas vestida com vols. Això no és una provocació.
- Anar sola pel carrer no t'ha de fer por.
- Els límits són subjectius. Cadascú té els seus.

3. FUNCIONAMENT DEL PROTOCOL. VERSIÓ PER A ESDEVENIMENTS DE GRAN FORMAT: PENJADA D'ESTELADES.

- **PUNT LILA.**

El punt lila serà l'espai de referència al que les persones assistents a aquest acte podran acudir, en cas que ho creguin necessari.

- **Com serà aquest PUNT LILA?** Aquest punt lila serà una carpa ubicada al costat de les parades de marxandatge. Serà una carpa ben senyalitzada amb els elements i materials següents:

- Pancarta, bandera o similar que clarifiqui 'què és el punt lila'.
- Protocols impresos.
- Pamflets esquemàtics sobre com actuar, reforcem l'empoderament individual i col·lectiu.
- Cartell gran sobre quins passos s'han de prendre en cas de qualsevol agressió.
- Cartells "No és No".
- Altres: enganxines, manifestos, materials i/o textos sobre autodefensa?
- **Full de recursos sobre violències masclistes per derivar (Veure annex 1).**
- **Material explicatiu: Què és violència?**
<https://www.violenciadegenere.org/index.php/que-es-violencia/que-es-violencia-masclista>

- **Com estarà organitzat?** El punt lila estarà organitzat per torns, segons els horaris dels concerts del Festiuet. Per tal que el punt lila sigui efectiu és necessari que en les primeres hores (de 19:30h a 22h) hi hagi un mínim de 4 persones, i a partir de les 22h fins al tancament del festival, un mínim de 6.

De 19:30 a 22h.

De 22 a 00:30h.

De 00:30 a 3h.

De 3h a 5h.

De 5h a tancar.

Les persones que estan cobrint els torns del Punt Lila tenen la funció d'**informar, assessorar** i, òbviament, d'**intervenir en cas d'agressió aplicant el protocol.**

Durant tota la nit, hi haurà una persona de referència que estarà en contacte amb la Laia o la Maria, que són part de l'organització. Aquesta persona de referència és la “**cap de protocol**”. La seva funció és la de coordinar l'actuació de les persones que en aquell moment estaran en el torn. Tal i com es rebi un avís, les persones del torn i la “cap de protocol”, podran abandonar la carpa i començar l'actuació. La “cap de protocol”, també tindrà la responsabilitat d'informar a la organització del Festiuet que s'està realitzant una actuació.

En cada torn es disposarà d'uns informes que s'ompliran cada vegada que hi hagi una consulta, denúncia o una agressió. Després del festival es farà un buidatge per saber les situacions que s'han viscut en el transcurs del Festiuet.

- **Materials i elements presents en l'espai que aborda l'esdeveniment:**

A les barres i a la zona d'acampada:

- Pamflets esquemàtics sobre com actuar: reforcem l'empoderament individual i col·lectiu. Pancartes/cartells grossos amb l'esquema d'actuació, visibles des de les barres o altres punts de la festa.
- Cartells No és No.
- Falca de veu, que s'anirà reproduint pels altaveus al llarg de la nit.

4. ACTUACIÓ DAVANT D'UNA AGRESSIÓ

Cal donar una resposta en el moment que aparegui, si la persona agredida demana un suport o acompanyament. Tanmateix, contemplem i animem a que la persona agredida respongui practicant l'autodefensa. Així doncs, l'actuació davant d'una agressió sexista seguirà els passos següents:

Autodefensa individual i resposta col·lectiva:

1. Autodefensa individual: la persona agredida és sempre, en primera instància, la que ha d'actuar davant l'agressió. Ella mateixa triarà els mitjans que cregui convenients. Es recomana intentar dialogar de manera dissuasòria per acabar amb el conflicte.

2. Resposta col·lectiva: En cas que el conflicte no minvés, les persones del voltant donarien l'avís a l'agressor per tal que deixi les actituds sexistes i, si no donés resposta a l'avís, en el moment que es decideixi i es cregui convenient, es pot recórrer al Punt Lila, o bé a les barres o l'organització (que derivaran al Punt Lila).

Un cop l'avís arribi a l'organització, els membres que estiguin en aquell torn del Punt Lila, desenvoluparan la següent fase del protocol:

Resposta de l'organització / Punt Lila:

3. Preguntar a la persona agredida, encara que siguin terceres persones les que vinguin a denunciar l'agressió, com vol que l'organització actuï (**avís o expulsió**).

Ja sigui en cas tant d'avís com d'expulsió, caldrà informar a l'organització del Festiuet: Laia o la Maria com a membres de l'organització acudirán al punt lila per conèixer que ha passat i, si cal, donar suport a la persona agredida i a les persones del Punt Lila.

3.1 Avís: En cas que la persona agredida decideixi donar un avís a l'agressor, les persones del punt lila, amb el suport de l'organització del Festiuet, acudirán a aquesta persona i reiteraran l'advertència. Aquest procediment es realitzarà de manera ordenada i tranquil·la; els que hi assisteixin es mostraran segurs i coherents. Caldria que aquest grup establís quina de les persones del torn intervingui verbalment, a ser possible que sigui "la o el cap de protocol".

En el cas d'una agressió greu, durant l'avís, es comunicarà a l'agressor que la seva conducta està sent una agressió sexista i que ha d'acabar immediatament. Se li explicarà també, que si no és així i es produeix una segona agressió es procediria a la seva expulsió del festiuet.

En cas d'agressió molt greu, es comunicarà a l'agressor que la seva conducta està sent una agressió sexista greu i que com a conseqüència ha de ser expulsat del festiuet sense avís previ.

*La definició d'agressió greu i agressió molt greu es troba a l'apartat 2; Com entenem les agressions sexistes

**repassar les indicacions que es troben a continuació.*

3.2 Expulsió: Si la persona agredida requereix l'expulsió de l'agressor, se'l convidarà a marxar de la festa de manera coordinada i es farà un petit seguiment de la persona agressora i un acompanyament a la persona agredida.

4. Expulsió directa: Si pel motiu que sigui la persona agredida deixa de donar-nos la orientació de la intervenció, i/o l'agressor no assumeix la seva responsabilitat o es nega a marxar, ens prendrem la llibertat d'aplicar l'expulsió. Per dur-lo a terme acudiríem a la seguretat del festival, trucaríem al 112 o al número de la Policia Local (el número que es tindrà en disposició).

S'avisarà al cap de barra i es realitzarà l'aturada del concert i es llegirà un manifest com a acte de protesta per integrants del punt lila d'aquell torn.

5. Acompanyament: Després d'una actuació davant d'una agressió demanarem si la persona necessita acompanyament. Oferir-li un espai més tranquil on es pugui sentir còmode si ella ho prefereix. En el cas que la persona agredida necessiti atenció mèdica i interposar una denúncia, les persones de l'organització/punt lila, s'encarregaran de realitzar aquest acompanyament, si és que ella ho vol i/o necessita. Disposarem també d'un full de recursos a qui derivar i facilitarem el telèfon 24h d'atenció a les violències masclistes.

5.1. Itinerari que cal seguir.

1. Posar en contacte immediat l'agredida amb amigues, conegudes, persones de confiança que ajudin a tranquil·litzar-la.

2. Depèn de la magnitud de l'agressió, suggerir que conservi les proves de l'agressió. No banyar-se ni menjar; no dutxar-se ni canviar-se de roba... Accidentalment, es podrien destruir les proves per identificar l'agressor i detenir-lo.

3. Recomanar que es dirigeixi el més aviat possible al Servei d'Urgències de l'Hospital del Vendrell. Tot i que no tinguis ferides físiques, és important atendre l'estat emocional després de l'agressió, determinar el risc de gestació i de contagi de malalties de transmissió sexual i obtenir les proves biològiques i clíniques necessàries en cas que es vulgui denunciar.

4. Si existeixen sospites que l'agressor ha subministrat una droga o tòxic, sol·licitar una prova de tòxics a l'orina i a la sang. Les proves biològiques es poden recollir fins a 96 hores després de l'agressió (en cas de penetració anal o bucal, fins a 24 hores després).

5. El personal sanitari ha de fer un comunicat de lesions en què consti la situació emocional en què es troba, el tipus d'agressió, el moment del dia i el lloc en què es va produir, així com els traumatismes, ferides o contusions observades. **L'hospital s'encarrega d'enviar el comunicat de lesions al Jutjat de Guàrdia corresponent. Si vol presentar la denúncia, el mateix hospital s'ha de fer càrrec d'avisar la policia o els Mossos d'Esquadra i el metge o metgessa forense.** També pots anar directament a la comissaria de policia més propera o al Jutjat de Guàrdia. Si ets una dona immigrant en situació irregular, t'aconsellem que vagis directament al jutjat de guàrdia acompanyada del teu advocat.

6. Llegeix amb atenció la denúncia i signa-la només quan posi el que vols. Per les necessitats de la investigació, la persona que recull la denúncia està obligada a fer-te un seguit de preguntes i algunes et poden incomodar o resultar molestes; tot i així, mira de respondre a poc a poc i amb claredat perquè es recullin els fets de la manera més precisa i explícita possible. Demana una còpia de la denúncia.

ANNEX 1

FULL DE RECURSOS - TELÈFONS

- **TELÈFONS 24H:**
 - 016, telèfon d'informació i assessorament jurídic especialitzat.
 - 112, emergències
 - 900 900 120, línia d'atenció contra la violència masclista
 - 977 257 914, urgències de l'Hospital del Vendrell
 - 977 231 814, Hospital del Vendrell

- **ATENCIÓ I ASSESSORAMENT EN HORARI NO FESTIU:**
 - 977181066, Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD) del Vendrell. c. Quarter 4, 43700 Vendrell
 - 977 157 177. SIAD Consell Comarcal: plaça del Centre, núm. 3 (1er pis), 43700 El Vendrell. De dilluns a divendres de 10 a 14 h.

ANNEX 2

Molt important...

- Cal que tothom estigui atent/a davant de qualsevol possible agressió sexista.
- Si ets responsable de torn al PUNT LILA i se t'informa d'una agressió, el primer pas és anar on s'ha produït l'agressió i parlar amb la persona agredida.
- La resposta individual de la persona agredida és totalment lliure, entenem que ha de poder actuar com vulgui davant d'una agressió. Si no vol donar cap resposta, és també una la seva decisió.
- Es donarà una resposta col·lectiva en el cas que la persona agredida ho vulgui.
- En tot moment cal donar suport a la persona agredida, i és important preservar-la sense que se senti exclosa de l'espai de festa. Li hem de proporcionar un espai de seguretat i apartar-la de l'agressor.
- Cal tenir clar que hi haurà actituds, comportaments i conductes que no seran tolerades, i que les hem de rebutjar per tal de gaudir d'unes festes lliures de sexismes (qualsevol conducta discriminatòria).
- **Primer cal dialogar:** s'informarà a la persona agressora que ha de sortir del recinte i el per què. Hem de vigilar i veure quines actituds prenem perquè no volem una confrontació directa. La primera línia ha d'estar formada per persones que se sentin capaces de fer front a la situació de manera responsable i coherent, prioritant situacions no violentes. Hem de ser conscients de les nostres capacitats i limitacions en cada moment, ja que no volem que es generi una situació pitjor de la que es tenia.
- És important **no mencionar en cap cas a la persona agredida ni fer-ne cap referència**, només fer saber que s'ha expulsat a una persona de la plaça per una agressió sexista. Cal tenir cura també amb el llenguatge utilitzat.

